

Robert Vannoy, Manabii Wakuu, Hotuba ya 15

Mtumishi wa Bwana Mada Inaendelea

2. Mtumishi wa Bwana (Isa. 42:1-7) na Maswali

Tuko katika Isaya 42:1-7. Una maelezo marefu ya kazi ya mtumishi, hasa katika mstari wa 4 ambapo unasoma, “ Hatazimia wala kukata tamaa, hata atakapoweka haki duniani. Visiwa vitaitumainia sheria yake. ” Kisha hadi mstari wa 6, “ Mimi, BWANA, nimekuita katika haki; nitakushika mkono, nami nitakuweka uwe agano la watu, na nuru ya Mataifa, kuwafumbua macho vipofu, kuwatoa mateka gerezani, na kuwatoa gerezani wale walioketi gizani .”

Tukiwa tayari tumesoma katika 41:8 kwamba “Wewe, Ee Israeli, mtumishi wangu,” maswali yanaweza kuibuka. Inawezekanaje kwamba Israeli itatimiza mambo yanayohusishwa hapa na kazi ya mtumishi? Swali hilo linaweza lisimjje msomaji au msikiaji tu, bali ni swali linalozungumziwa katika maandishi yenyewe kwa sababu unaposhuka hadi sura ya 42, mstari wa 19, unasoma, “Ni nani aliye kipofu, ila mtumishi wangu, au kiziwi, kama mjumbe ninayemtuma? Ni nani aliye kipofu kama yule aliyewekwa kwangu, kama mtumishi wa BWANA? Mmeona mambo mengi, lakini hamkuyasikiliza; masikio yenu yamefunguliwa, lakini hamsikii neno .” Mstari wa 22 unaendelea, “Lakini watu wake ni watu walioibiwa na kuporwa; wote wamenaswa katika mashimo, wamefichwa magerezani; wamekuwa mateka wala hakuna wa kuwaokoa.” Israeli itawatoaje wafungwa kutoka gerezani wakati wao wenyewe wako gerezani? Watakuwaje nuru kwa mataifa wakati wao ni vipofu, wameibiwa na kunyang’anywa? Na inaonekana kuna swali la kweli hapo, na unajiuliza jibu linaweza kuwa nini.

Isaya 24:24 Lakini sura ya 42, mstari wa 24, inaanza na kuanzisha wazo lingine: “ Ni nani aliyemtoa Yakobo awe mateka, na Israeli kwa watekaji nyara? ” Kwa nini Israeli iko katika hali aliyo nayo uhamishoni? “ Ni nani aliyemtoa Yakobo awe mateka, na Israeli kwa watekaji nyara? Je, si BWANA, ambaye tumemtenda dhambi? Kwa maana

hawakutaka kufuata njia zake; hawakuitii sheria yake .” Kwa hivyo sababu ya Israeli kuwa katika hali aliyojikuta ni kwamba amemtenda Mungu dhambi, na Mungu akawapa watu wake uhamishoni na kuteseka. Kwa hivyo hali ilivyoendelea katika hatua hii ni: Israeli ni mtumishi wa Mungu, na Israeli itakuwa nuru kwa mataifa, kuleta haki hata miisho ya dunia, na kuwaokoa wafungwa kutoka gerezani, lakini Israeli yenyewe iko utumwani na gizani. Israeli yenyewe inahitaji mkombozi.

Nadhani suala linaloletwa hapa, ingawa kwa njia isiyo ya moja kwa moja, ni swali hili la dhambi. Ukombozi kutoka uhamishoni ni muhimu, lakini muhimu zaidi ni ukombozi kutoka dhambini, kwa sababu dhambi imesababisha uhamishoni. Kwa hivyo tatizo halisi linahitaji kukabiliwa. Nadhani kinachodokezwa hapa ni kwamba uhamishoni hauwezi kuwa tatizo lao. Tatizo halisi ni dhambi. " Ni nani aliyemtoa Yakobo kuwa mateka, na Israeli mikononi mwa waporaji? Je, si BWANA, ambaye tumemtenda dhambi? Kwa maana hawakutaka kufuata njia zake; hawakuitii sheria yake. " Katika hatua hii hakuna suluhisho la maswali haya yanayotokea. Israeli itafanyaje kazi hii au kazi hii? Swali hili la dhambi linapaswa kushughulikiwaje? Vipengele vya tatizo vinahitaji kuzingatiwa, lakini hakuna suluhisho.

Kwa hivyo kuna mambo kadhaa katika kifungu hiki kuhusu mtumishi. Ukiangalia nyuma sehemu ya mwanzo ya sura, mtumishi ni mteule wa Bwana katika mstari wa 1: “Tazama mtumishi wangu, ninayemtegemeza; mteule wangu.” Mtumishi ana Roho wa Bwana: “Nimeweka Roho yangu juu yake,” Una katika mstari wa 2 na 3 upole wa tabia yake: “Mwanzi uliopondeka hatauvunja, wala kitani cha moshi hatakizima.” Mstari wa 4, “Atawaletea mataifa haki, ataweka haki duniani; visiwa vitaingojea sheria yake.” Mstari wa 6, “Atakuwa nuru kwa Mataifa.” Mstari wa 7, “Kuwafungua mateka kutoka gerezani.” Lakini kisha unafikia mstari wa 19 na 20, unapata tatizo hili: mtumishi wa Bwana, ambaye anapaswa kufanya mambo haya, ni kipofu: “Nani aliye kipofu ila mtumishi wangu?”

3. Isaya 43:10

Tuendeleo na kifungu kinachofuata cha mtumishi, hicho kitakuwa cha tatu, ambacho ni Isaya 43:10. Hapo unasoma, “Ninyi ni mashahidi wangu,” asema BWANA, ‘na mtumishi wangu niliyemchagua, mpate kujua, na kuniamini, na kuelewa ya kuwa mimi ndiye. Kabla yangu hakuumbwa Mungu, wala hatakuwepo mwingine baada yangu.’” Sasa mstari huo unaonekana baada ya kifungu kinachojulikana sana mwanzoni mwa sura ya 43. Kwa kweli 43:1-4 ni mistari mizuri. Unasoma hapo, “Lakini sasa, BWANA aliyekuumba, Ee Yakobo, yeye aliyekuumba, Ee Israeli, asema hivi, Usiogope, maana nimekukomboa; nimekuita kwa jina lako; wewe u wangu. Utakapopita katika maji, nitakuwa pamoja nawe; na utakapopita katika mito, haitakugharikisha. Utakapopita katika moto, hutateketea; miali ya moto haitakuunguza.” Mungu anasema, licha ya dhambi ya Israeli, atamwoko; Atakapopita katika maji, atakuwa pamoja naye. Haimanishi kwamba hatapitia magumu, lakini hataangamizwa kabisa au kuangamizwa.

Mstari wa 10 kisha unasema kwamba Waisraeli ni mashahidi wake: “Ninyi ni mashahidi wangu,” asema BWANA, ‘na mtumishi wangu niliyemchagua.’” Kwa hivyo licha ya yote yaliyotokea, Israeli ni mtumishi wa Mungu. Israeli ni njia ambayo kupitia kwake kazi hiyo ya duniani kote ya sura ya 42, tuseme mstari wa 4 na mstari wa 6, itatimizwa. “Ninyi ni mashahidi wangu.” Kwa hivyo una mstari mmoja tu unaogusa mada ya mtumishi: mstari wa 10.

Isaya 43:22-25 Kukata tamaa kwa Mungu kwa Dhambi ya Watu Wake Lakini unapofikia Isaya 43:22 na inayofuata, una wazo linalofanana sana na mwisho wa sura ya 42--mwisho wa sura iliyopita. Hapa unapata kauli ya kukata tamaa kwa Mungu kwa dhambi ya watu wake. Walikuwa mashahidi wake, lakini walikuwa watu wenye dhambi. Sura ya 43, mstari wa 22 unasema, “Hamkunitea kondoo kwa ajili ya sadaka za kuteketezwa, wala hamkuniheshimu kwa dhabihu zenu. Sikuwalemea kwa sadaka za nafaka, wala hamkukuchosha kwa madai ya uvumba. Hamkuninunulia kalamu yenye harufu nzuri, wala hamkunipa mafuta ya dhabihu zenu. Bali mmenilemea kwa dhambi

zenu, na kunichosha kwa makosa yenu. ” Kwa hivyo hapa kuna aina hiyo hiyo ya wazo inayopatikana mwishoni mwa sura ya 42—kutokuwa na tumaini kwa hali hiyo. Israeli ilipaswa kuwa mashahidi wa Mungu; Israeli ilipaswa kuleta nuru kwa Mataifa, lakini “Mmenilemea kwa dhambi zenu, mmenichosha kwa maovu yenu.”

Lakini sura ya 43, mstari wa 25, hutoa kauli ya ajabu: “ Mimi, naam, mimi, ndiye niyafutaye makosa yenu, kwa ajili yangu mwenyewe, wala sitazikumbuka dhambi zenu tena . ” Kwa hivyo licha ya dhambi zao, Mungu anasema atazifuta makosa yao, na kukomesha dhambi ambazo ndizo zinazosababisha mateso ambayo wamepitia. Kwa hivyo hiyo inaleta wazo lingine, na swali hapa linaweza kuulizwa: “Inawezekanaje hilo? Mungu anawezaje kusema tu, ‘Nitayafuta makosa yenu, sitakumbuka dhambi zenu’”? Hakuna jibu kwa hilo kwa wakati huu, lakini ni swali linalojitokeza. Lakini hapa unaona mtumishi alichaguliwa na Bwana, ukirudi kwenye mstari wa 10, ili apate kumjua na kumwamini Mungu. “ Mtumishi wangu, niliyemchagua, ili mpate kujua na kuniamini na kuelewa ya kuwa mimi ndiye .” Hata hivyo, Israeli wamemwasi Bwana, na hawajawa waaminifu kwa Bwana, bali wamemlelea Bwana kwa dhambi zao. Lakini mstari wa 25 unasema, “Mimi ndimi nifutaye makosa kwa ajili yangu mwenyewe.”

Kipimo cha kifungu hiki ni vigumu kufafanua. Neno "mtumishi" limetajwa katika 43:10, na ukipitia muktadha, inaonekana wazi kabisa kwamba katika 43:10 mtumishi ni Israeli, kama ilivyokuwa katika sura ya 41. Kinachofuata zaidi ni kuzungumzia Israeli ambaye hapa anatambuliwa kama mtumishi wa Mungu. Kwa hivyo, kuanzia mstari wa 10 hadi sehemu nyingine ya sura, mada ya mtumishi inaendelea hadi sehemu nyingine ya sura.

Mtumishi katika mistari ya 22 hadi 25 alikuwa akizungumzia kuhusu Israeli. Katika muktadha huu Israeli ndiye mtumishi. Hilo ni swali lingine linalojitokeza: mtumishi ni nani—je, ni Israeli au ni mtu anayetofautishwa na Israeli, ambaye ni sehemu ya Israeli, lakini ni nani ambaye bado hajabainishwa? Hilo linakuwa wazi tunapoendelea. Katika hatua hii, hakuna suluhisho la swali hili.

Sura ya 43, mstari wa 23: “ Hukuniletea kondoo kwa ajili ya sadaka za

kuteketezwa, wala hukuniheshimu kwa dhabihu zako. Sikukulemea kwa sadaka za nafaka , wala sikukuchosha kwa madai ya uvumba .” Yaani, “Sikukulemea kwa sadaka za nafaka,” ikilinganishwa na, “Umenilemea kwa dhambi zako, umenichosha kwa maovu madogo.” Nani ana NASB? Inasema, “Sikukulemea kwa sadaka, wala kukuchosha kwa uvumba.” Lakini NASB na NIV zote zinakubaliana hapo, na pengine kuna sababu nzuri ya hilo. Hilo lingeondoa kauli hiyo iliyo wazi katika mstari wa 23; lakini unapoendelea katika mstari wa 24, ni wazi kwamba Israeli hapa inahukumiwa kwa kutotimiza wajibu wake—“ Hukuninunulia kalamu yoyote yenye harufu nzuri, wala kunipa mafuta ya dhabihu zako. Lakini umenilemea kwa dhambi zako na kunichosha kwa makosa yako .” Tazama, Mfalme Yakobo anasema katika 23b, “Sikukufanya utumike kwa sadaka, wala sikukuchosha kwa uvumba.” Na NIV inasema, “Sikukuchosha kwa sadaka za nafaka, wala sikukuchosha kwa madai ya uvumba.” Ni tofauti tu kati ya “sadaka” na “sadaka ya nafaka”; tofauti ndogo sana. Mstari wa 24b ndio unaoleta suala hili katika mtazamo: “Umenichosha kwa dhambi zako na kunichosha kwa makosa yako.” Lakini, Bwana anasema, “Nitayafuta makosa yako.”

4. Isaya 44:1-2 Hebu tuendeleo na kifungu cha nne cha mtumishi, ambacho ni Isaya 44:1-2. Hapa unaingia tena katika swali la jinsi unavyopanua kifungu hiki. Unaweza kushuka hadi mstari wa 8, angalau, lakini hakika 1 na 2. Katika sura ya 44 unasoma, “ Lakini sasa sikiliza, Ee Yakobo, mtumishi wangu, Israeli, niliyemchagua. Bwana ndiye aliyekuumba, aliyekuumba tumboni, naye atakusaidia; Usiogope, Ee Yakobo, mtumishi wangu, Yeshuruni, niliyemchagua. ” Hii inaonekana kuwa tamko la uhakika wa kutimizwa kwa kazi ambayo Mungu amemkabidhi mtumishi wake. Kazi hiyo imeelezwa katika sura ya 42 katika aliyofanya. Lakini katika mistari mitano ya kwanza, mtumishi huyo ametajwa waziwazi katika mstari wa 2.

Katika mistari mitano ya kwanza unasoma kwamba Yakobo hahitaji kuogopa, kwa maana Mungu atamimina Roho yake juu ya uzao wa Israeli. Unasoma hilo katika sura ya 44, mstari wa 3: “ Kwa maana nitamimina maji juu ya nchi yenye kiu, na vijito vya maji

juu ya nchi kavu; nitamimina Roho yangu juu ya wazao wako, na baraka yangu juu ya wazao wako. Watachipuka kama majani katika majani, kama miti ya mierebi kando ya vijito vitiririkavyo. ” Kwa hivyo Mungu atamimina Roho yake juu ya uzao wa Israeli na kuleta kizazi kikubwa. Inasemekana wanachipuka kama mierebi kando ya mifereji ya maji. “Nitamimina Roho yangu juu ya uzao wako,” mwisho wa mstari wa 3, “ na baraka yangu juu ya wazao wako. Watachipuka kama majani katika majani, kama mierebi kando ya vijito vitiririkavyo. Mmoja atasema, ‘Mimi ni wa BWANA’; mwingine atajiita kwa jina la Yakobo; mwingine ataandika mkononi mwake, ‘Wa BWANA’, naye atajiita Israeli. BWANA asema hivi—Mfalme na Mkombozi wa Israeli, BWANA Mwenyezi: ‘Mimi ni wa kwanza na mimi ni wa mwisho; zaidi yangu mimi hakuna Mungu .’”

Ahadi ya Mungu (Isa. 44:3-4) Kupandikizwa kwa Mataifa (kama vile Yoeli 2:28f Pentekoste) Isaya 44:3-4 ni ahadi ya Mungu: “Nitamimina maji juu ya nchi yenye kiu,” ambayo kisha anaelezea, “Nitamimina Roho yangu juu ya wazao wako.” Utimilifu wa unabii huu uko katika Isaya 32:15. Kumbuka, hiyo ilikuwa katika muktadha wa usemi huo wa kugeuza shamba lenye matunda kuwa msitu, na msitu kuwa shamba lenye matunda, ambalo Payne anatafsiri kama athari ya kusonga mbele kwa Waashuri. Lakini hapa inasema utimilifu wa unabii huu ni baadaye kuliko ule wa 32:15 katika kuja kwa Roho wa Mungu kuleta tumaini badala ya kuwasili kwa Senakeribu. Lakini ni mapema kuliko ule wa 59:21b katika kumiminwa kwa roho ya milenia. Kwa hivyo Payne anachokiona ni hiki: inaposema, "Nitamimina Roho yangu juu ya wazao wako, na baraka yangu juu ya wazao wako; watachipuka kama majani katika majani," inarejelea kupandikizwa kwa Mataifa. Hilo linafuata katika mstari unaofuata, 44:5. Anapendekeza kwamba 44:3-4 inafanana na Yoeli 2:28-29, ikitabiri Pentekoste. Unaona, unaposoma mistari ya 4 na 5 kuhusu uzao utakaochipuka kama mierebi kando ya vijito vitiririkavyo, na “ Mmoja atasema, ‘Mimi ni wa BWANA’; mwingine atajiita kwa jina la Yakobo; mwingine ataandika mkononi mwake, ‘Wa BWANA’, naye atajiita jina Israeli ”; watu hawa wote watakuja kujitambulisha na watu wa Mungu kadri Injili inavyoenea. Kwa

hivyo, hilo linawezekana kuonekana katika mistari hiyo. Hakuna mengi yanayosemwa hapa kuhusu mtumishi, kuhusu taarifa za ziada ambazo zingeendana na 42:6, ambapo mtumishi atakuwa nuru ya mataifa, nuru ya Mataifa.

5. Isaya 44:21 Utumishi na Ubatili wa Ibada ya Sanamu Hebu tuendeleo na kifungu kinachofuata cha mtumishi, Isaya 44:21. Tena, hiki si kifungu kikubwa, lakini ni marejeleo ya mtumishi. Tena, ni vigumu kuweka kikomo sahihi kwenye kifungu hicho. Lakini 44:21 inasema, " "Kumbuka mambo haya, Ee Yakobo, maana wewe u mtumishi wangu, Ee Israeli. Nimekuumba; wewe u mtumishi wangu, Ee Israeli; sitakusahau ." Sasa, mstari huo unapaswa kuonekana tena katika muktadha kwa sababu kuna tofauti iliyokusudiwa kati ya kauli ya 44:21 na kile kinachotangulia. Angalia jinsi inavyoanza: "Kumbuka haya"—na "haya" yanarejelea kile kinachotangulia. Kinachotangulia ni kifungu kinachozungumzia ubatili wa ibada ya sanamu, upumbavu wa kuabudu sanamu. Kwa hivyo, "mambo haya"; "kumbuka mambo haya, Ee Yakobo, maana wewe u mtumishi wangu, Ee Israeli." "Mambo haya" ni nini, ni kwamba ibada ya sanamu ni upumbavu.

Kinachotangulia ni mojawapo ya vifungu vya kawaida. Kumbuka, hiyo ilikuwa moja ya mada kuu katika sehemu ya pili ya Isaya - ubatili wa ibada ya sanamu. Hii ni moja ya vifungu vya kawaida kuhusu hilo. Tazama sura ya 45, mstari wa 9 na unaofuata: “ Wote wafanyao sanamu si kitu, na vitu wanavyovithamini havina thamani. Wale wanaotaka kuzitetea ni vipofu; hawajui, kwa aibu yao wenyewe. Ni nani anayeumba mungu na kusubu sanamu, ambayo haiwezi kumfaa chochote? Yeye na watu wake wataaibika; mafundi si kitu ila wanadamu. Na waje wote pamoja na kusimama; watahushwa chini kwa hofu na fedheha. Fundi chuma huchukua chombo na kufanya kazi nacho kwenye makaa ya mawe; huumba sanamu kwa nyundo, huifua kwa nguvu za mkono wake. Huona njaa na kupoteza nguvu zake; hanywi maji na huzimia. Seremala hupima kwa kamba na kutengeneza muhtasari kwa alama; huifuma kwa patasi na kuichora kwa dira. Huiumba kwa umbo la mwanadamu, la mwanadamu katika utukufu

wake wote, ili ikae katika mahali patakatifu. Hukata mierezi, au labda huchukua mti wa mvinje au mwaloni. Huiacha ikue kati ya miti ya msituni, au hupanda msonobari, na mvua ikaifanya ikue. Ni Kuni za kuchomea; huchukua baadhi yake na kujipasha moto, huwasha moto na kuoka mkate. Lakini pia huumba mungu na kuiabudu; hutengeneza sanamu na kuisujudia. Nusu ya kuni huichoma motoni; juu yake huandaa chakula chake, huoka nyama yake na kula na kushiba. Pia hujipasha moto na kusema, 'Ah! Nimepasha moto; naona moto.' Kutoka kwa zilizobaki hutengeneza mungu, sanamu yake; huisujudia na kuiabudu. Huiomba na kusema, 'Niokoe; wewe ndiwe mungu wangu.' Hawajui chochote, hawaelewi chochote; macho yao yamepakwa rangi ili wasiweze kuona, na akili zao zimefungwa ili wasiweze kuelewa. Hakuna mtu anayesimama kufikiria, hakuna mtu mwenye ujuzi au ufahamu wa kusema, 'Nusu yake nilitumia kama kuni; hata nimeoka mkate juu ya makaa yake, nimeoka nyama na nikala. Je, nifanye kitu kichukizo kutokana na kilichobaki? Je, nisujudie kipande cha kuni?' Anakula majivu, moyo uliodanganyika unamdanganya; hawezi kujiokoa, wala kusema, Je, jambo hili si uongo mkononi mwangu wa kuume ?

Kisha unaona unafikia mstari wa 21, “Kumbuka mambo haya, Ee Yakobo, kwa maana wewe u mtumishi wangu, Ee Israeli.” Kwa hivyo hiyo inapingana na kile kinachoendelea: ibada ya sanamu ni upumbavu. “ Kumbuka mambo haya, Ee Yakobo, kwa maana wewe u mtumishi wangu, Ee Israeli. Nimekufanya, wewe u mtumishi wangu; Ee Israeli, sitakusahau .” Mungu atatimiza ahadi yake kwa mtumishi. Kazi ya mtumishi itakamilika. Mungu hatamsahau mtumishi wake. Kisha kuna kauli nyingine, kama vile 43:25: “Mimi, naam, mimi ndiye nifutaye makosa yako.” Hapa katika 44:22, “ Nimeyafuta makosa yako kama wingu, na dhambi zako kama ukungu wa asubuhi. Nirudie mimi, kwa maana nimekukomboa .”

Isaya 44:24-28 Ukombozi Mkuu wa Mungu kupitia Koreshi Kinachofuata katika hatua hiyo, baada ya kauli hiyo fupi kuhusu mtumishi, ni sentensi ndefu, mistari ya 24-28, inayoonyesha ukuu wa Bwana kwa kuwa atakuokoa kutoka uhamishoni. Mungu atajenga

upya Yerusalemu, ataangamiza mamlaka ya Mesopotamia, na kumwinua Koreshi kama chombo chake cha kuwakomboa Israeli kutoka uhamishoni. Kwa hivyo una utabiri wa kushangaza katika kifungu kinachofuata, 24-28. Kumbuka muktadha hapa labda katika wakati wa Manase, karne moja na nusu kabla ya Koreshi, lakini haya ndiyo unayosoma katika 24-28: “ BWANA asema hivi—Mkombozi wako, aliyekuumba tumboni: Mimi ni BWANA, nifanyaye vitu vyote, nizitandaye mbingu peke yangu, nizitandaye nchi peke yangu, nizibatilishaye ishara za manabii wa uongo, na kuwapumbaza waaguzi, nizipinduazo elimu ya wenye hekima na kuzigeuza kuwa upuuzi, nizitimizazo maneno ya watumishi wake, na kutimiza utabiri wa wajumbe wake, nisemaye juu ya Yerusalemu, ‘Utakaliwa na watu,’ kuhusu miji ya Yuda, ‘Itajengwa,’ na kuhusu magofu yake, ‘Nitaitengeneza tena,’ niambiaye vilindi vya maji, ‘Kauka, nami nitavikausha vijito vyako,’ nisemaye juu ya Koreshi, ‘Yeye ni mchungaji wangu, naye atatimiza yote nipendayo; atasema juu ya Yerusalemu, ‘Na ujengwe tena,’ na juu ya hekalu, ‘Misingi yake na iwekwe.’ Haya ndiyo BWANA amwambiayo Koreshi, masihi wake, ambaye naushika mkono wake wa kuume, ili kuwatiisha mataifa mbele yake, na kuwavua wafalme silaha zao, na kufungua milango mbele yake, ili malango yasifungwe; Nitakwenda mbele yako, na kusawazisha milima; nitavunja milango ya shaba, na kukata mapingo ya chuma; nami nitakupa hazina za gizani, na utajiri uliofichwa mahali pa siri; upate kujua ya kuwa mimi ndimi BWANA, Mungu wa Israeli, nikuitaye kwa jina lako .

Kwa hivyo mistari hiyo ya mwanzo ya sura ya 45 na ile iliyo mwishoni mwa 44 inasema kwamba Koreshi ameagizwa na Mungu kushinda mataifa mengi, na hata kushinda Babeli. Unasoma kwamba utajiri wa mfalme wa Babeli atapewa: mistari wa 3, “ Nitakupa hazina za gizani, utajiri uliohifadhiwa mahali pa siri .” Ili kwamba wakati yote hayo yatakapotokea, wale waliosoma utabiri wa Isaya watakuwa na uthibitisho wa nguvu za Mungu wa Israeli. Kwa hivyo mistari wa 4 unasema, ambapo mtumishi anatajwa, kwamba ushindi wote wa Koreshi unaletwa kwa ajili ya Yakobo “mtumishi wangu.” Kwa hivyo mtumishi ndiye ambaye Koreshi aliinuliwa kwa faida yake, na kwa faida yake unabii huu ulitolewa.

Kuna utabiri unaorejelewa na Josephus katika ufafanuzi wa Young, ambao ni Juzuu ya III, ukurasa wa 197. Anasema, katika mstari wa 3, “Nitakupa hazina za giza, na utajiri wa mahali pa siri, upate kujua.’ Lugha haimaanishi lazima uongofu wa kweli kwa upande wa Koreshi, bali tu kwamba ataweza kumtambua yule aliyemtumia katika mafanikio. Kuna kauli ya kuvutia katika Josephus, katika ukweli kwamba unabii wa Isaya ulikuwa na ushawishi kwa Koreshi.” Young alichukua hilo kutoka kwa Josephus, ambapo Josephus anasema Koreshi alijua mambo haya tangu aliposoma kitabu cha unabii huu, ambacho Isaya alikuwa amekiacha nyuma. miaka mia mbili na kumi iliyopita. Hiyo iko katika *Mambo ya Kale* 1, aya ya 2.

Sasa, Young anatoa maoni kuhusu marejeleo hayo katika Josephus. Anasema kwamba kesi kama hiyo si jambo lisilowezekana kama wengine wangeamini. Koreshi alitoa tangazo lake la ukombozi kwa Wayahudi. Inashangaza, ukiangalia Ezra, sura ya 1, ambapo unapata tangazo la Koreshi, angalia mstari wa 2, “ Hili ndilo asemalo Koreshi mfalme wa Uajemi: ‘BWANA, Mungu wa mbinguni, amenipa falme zote za dunia, naye ameniweka nimjengee hekalu huko Yerusalemu huko Yuda .’” Unaona, hapo anamtambua Mungu wa Israeli. “BWANA, Mungu wa mbinguni, amenipa falme zote za dunia.” Inalingana vizuri na Isaya: “Mpate kujua ya kuwa mimi ndimi Bwana, Mungu wa Israeli.” Maana yake ni kwamba baadhi yenu hamjui. Kuna kitabu kipya kilichochapishwa na Edwin Yamauchi kuhusu Historia ya *Uajemi* . Ingekuwa ya kuvutia kuona kama anataja chochote kuhusu hili.

7. Isaya 48:16-49:3 Kifungu cha saba cha mtumishi ni Isaya 48:16. Sasa, unaposoma 48:16, huoni neno "mtumishi" - halionekani hapo. Lakini nadhani mtumishi anaonekana waziwazi, ingawa huoni neno hilo. Zaidi kuhusu hilo baada ya dakika moja. Naam, hebu tusome mstari wa 16, " Njooi karibu nami msikilize hili: Tangu tangazo la kwanza sijasema kwa siri; wakati litakapotokea, mimi nipo.' Na sasa Bwana Mwenyezi amenituma, pamoja na Roho wake ." Sasa, 48:16 ni mstari wa kuvutia, na unatoa tatizo kubwa la tafsiri linapowekwa katika muktadha wake wa karibu. Inaonekana wazi, katika

muktadha, kusemwa na yule anayewaita watu kumsikiliza mapema katika sura hiyo. Rudi kwenye mstari wa kwanza na uone kinachotangulia mstari wa 16. Sura ya 48, mstari wa 1: “Sikilizeni haya, enyi nyumba ya Yakobo, ninyi mnaoitwa kwa jina la Israeli, mnaotoka katika ukoo wa Yuda, ninyi mnaoapa kwa jina la BWANA, na kumtaja Mungu wa Israeli, lakini si kwa kweli wala kwa haki .” “Sikilizeni haya, enyi nyumba ya Yakobo .”

Kisha mstari wa 3, (kumbuka ni nani anayesema): “ Nilitabiri mambo ya kwanza zamani, kinywa changu kiliyatangaza na kuyajulisha; kisha ghafla nikatenda, nayo yakatimia. Kwa maana nilijua jinsi ulivyokuwa mkaidi; mishipa ya shingo yako ilikuwa chuma, na paji la uso wako lilikuwa shaba .” Mstari wa 5: “ Kwa hiyo nilikuambia mambo haya zamani; kabla hayajatokea nilikujulisha ili usiseme, ‘Sanamu zangu zilifanya hivyo; sanamu yangu ya mti na mungu wangu wa chuma ndiye aliyeyaamuru .” Mstari wa 9: “ Kwa ajili ya jina langu mwenyewe nachelewesha ghadhabu yangu .” Mstari wa 12: “ Nisikilize, Ee Yakobo; Israeli, niliyemwita; Mimi ndiye; Mimi ni wa kwanza na mimi ni wa mwisho. Mkono wangu mwenyewe uliweka misingi ya dunia, na mkono wangu wa kuume ulizitanda mbingu; niziitapo, zote husimama pamoja .”

Unaona, ukisoma, mtu wa kwanza, “Mimi,” anayesema sura nzima, anaonekana wazi kuwa ni Mungu; na unapoendelea kutoka mstari wa 12 na 13 hadi mstari wa 15, “ Mimi, naam, mimi, nimesema; naam, nimemwita. Nitamleta, naye atafanikiwa katika utume wake .” Inaonekana wazi kwamba Mungu anazungumza katika sehemu ya kwanza ya mstari wa 16; haionekani kuwa na swali lolote kuhusu hilo. Lakini, unapofika sehemu ya pili ya mstari, unasoma, “Na sasa Bwana MUNGU, na Roho wake, amenituma.”

Sehemu ya kwanza ya mstari haiwezi kusemwa na mtu mwingine yeyote isipokuwa Mungu, lakini sehemu ya mwisho inasema mzungumzaji ametumwa na Mungu, akimzungumzia Mungu katika nafsi ya tatu. Kwa hivyo swali la tafsiri ni: mzungumzaji anawezaje wakati huo huo kuwa Mungu na pia kutumwa na Mungu? Mzungumzaji anawezaje kuwa Mungu na bado akatumwa na Mungu? Sidhani kama kuna maelezo mengine ya kuridhisha kwa swali hilo zaidi ya kupendekeza kwamba linasemwa

na mtumishi wa Bwana, na kwamba mtumishi wa Bwana mwenyewe ni Mungu. Sasa ndiyo maana nadhani Isaya 48:16 pia inapaswa kujumuishwa kama kifungu cha mtumishi. Kinasemwa na mtumishi wa Bwana, na mtumishi mwenyewe ni Mungu.

Unasema, “Unapata wapi wazo la mtumishi katika muktadha?” Ukiendelea zaidi na muktadha, nadhani hilo linaeleweka wazi. Unaona katika sura ya 48:16b, “Bwana Mungu na Roho wake amenituma”—mna “mimi.” Nenda chini hadi 49:1, “ Nisikilizeni, enyi visiwa; sikieni haya, enyi mataifa ya mbali: Kabla sijazaliwa BWANA aliniita; tangu kuzaliwa kwangu ametaja jina langu .” “Mimi” ni nani katika 49:1? Angalia mstari wa 3: “Aliniambia, ‘Wewe u mtumishi wangu, Israeli.’” Unaona, kifungu hiki kinapoendelea hadi sura ya 49, “mimi” katika mstari wa 1, 49:1, na “mimi” wa 49:3, “Aliniambia, ‘Wewe u mtumishi wangu, Israeli, ambaye ndani yake nitaonyesha fahari yangu.’” Mzungumzaji anatambuliwa wazi kama mtumishi. Kwa hivyo inaonekana kwamba katika 48:16b, inaposema, “na sasa Bwana MUNGU, na Roho wake wamenituma,” huyo ndiye mtumishi anayezungumza, lakini mtumishi mwenyewe ni Mungu. Sasa, ikiwa ndivyo ilivyo, una wazo la ajabu linalopendekezwa: yaani, uungu wa mtumishi. Sidhani kama kuna maelezo mengine yoyote ambayo yanafaa kwa maneno ya kifungu. Kwa hivyo una ukweli wa kina uliopendekezwa, na ni kama unaojificha. Haujaelezewa wazi. Haujafanyiwa kazi. Kwa kweli, unajiuliza jinsi ya kuunganisha kila kitu pamoja. Lakini nadhani hiyo ndiyo hitimisho, ambapo mambo hayo yote yatakuongoza kujaribu kuunganisha mstari huo pamoja katika muktadha wake na kile kinachotangulia na kinachofuata. Mtumishi anazungumza na mtumishi mwenyewe ni uungu.

Isaya anazungumza kwa niaba ya Mungu. Muktadha uliotangulia ni pale unapompata mtu wa kwanza, Mungu, akizungumza. Mara nyingi manabii huzungumza kwa niaba ya Mungu katika nafsi ya kwanza. Kwa hivyo unaweza kusema hiyo ndiyo aina ya umbo ambalo nabii huyu anazungumza kwa niaba ya Mungu katika nafsi ya kwanza. Lakini "mimi" wa kifungu cha pili, kama kinavyoenda kwenye muktadha ufuatao, anatambuliwa wazi kama mtumishi. Sasa, bila shaka, wengine wanaweza

kusema kwamba Isaya ndiye mtumishi. Nadhani ungekuwa mgumu kutoa hoja ya kushawishi kusema kwamba Isaya ndiye mtumishi. Wakati mwingine watu husema Isaya ndiye mtumishi, wakati mwingine watu husema Israeli ndiye mtumishi, wakati mwingine watu husema Masihi ndiye mtumishi, na wengine husema yeye ni tofauti na Israeli. Lakini basi unafanya nini na 49:1, "Bwana Mungu ameniita tangu tumboni"—je, huyo ndiye Isaya? Unaona "mimi" hapo—bado uko katika mtu huyo wa kwanza? "Bwana ameniita tangu tumboni." Ukiendelea na mstari wa 3, " Aliniambia, 'Wewe u mtumishi wangu, Israeli, ambaye ndani yake nitajionyesha fahari yangu.' Inaonekana kwamba "mimi" anatambulika kama mtumishi katika 49:1-3, na mtumishi anatambulika zaidi katika mstari wa 3 kama Israeli.

Sawa, basi inabidi ushuke hadi sura ya 49, mistari ya 5 na 6. Inakuwa ngumu zaidi kuingia katika kifungu kinachofuata. Lakini inaonekana kwamba tunapofikia mistari ya 5 na 6, kwamba mtumishi ni Israeli katika mstari wa 3, lakini kazi ya mtumishi, unaona, katika mstari wa 5, sasa anasema Bwana ameniimba tangu tumboni niwe mtumishi—kazi ya mtumishi ni kumrudisha Yakobo kwake, “Kumrudisha Yakobo kwake na kumkusanya Israeli kwake.” Inaonekana wazi unapofikia mstari wa 5, kwamba ingawa mtumishi kwa maana fulani ni Israeli, mtumishi huyo atatofautishwa na Israeli. Hilo linaibua jambo lingine tutakalozungumzia kwa undani zaidi tutakapofika hapo.

Naam, nadhani inakuwa wazi unapofikia mstari wa 5 na 6, kwamba ingawa mtumishi ni Israeli, kuna maana ambayo mtumishi anaweza kutofautishwa na Israeli. Hebu tushikilie hilo kwa sababu nataka kujadili sura ya 49-50. Hilo liko katika kifungu kikuu kinachofuata cha mtumishi.

Tushikilie hilo hadi tuangalie sura ya 49. Isaya 49 ni kifungu kikuu na kinachoanzia mstari wa 1 hadi chini kabisa, labda hadi mstari wa 12, kifungu kikuu kinachofuata. Tuchukue mapumziko ya dakika kumi kisha turudi kwenye hilo.

Imenukuliwa na Dana Engle
Hariri ya awali na Carly Geiman
Uhariri mbaya na Ted Hildebrandt
Hariri ya mwisho na Dkt. Perry Phillips

Imesimuliwa tena na Dkt. Perry Phillips